

Prima pagină>Introducerea unei acțiuni în justiție>Atlas Judiciar European în materie civilă>

Ordonanța asigurătorie europeană de indisponibilizare a conturilor bancare

Ordonanța asigurătorie europeană de indisponibilizare a conturilor bancare

Franța

Articolul 50 alineatul (1) litera (a) – Instanțele competente pentru emiterea ordonanței asigurătorii europene de indisponibilizare a conturilor bancare

Judecătorul competent în materie de executare (*juge de l'exécution*) din cadrul Tribunalului regional (*tribunal de grande instance*). În cazul în care creditorul a obținut un act autentic, instanța competentă pentru a emite o ordonanță asigurătorie europeană de indisponibilizare a conturilor bancare este judecătorul competent în materie de executare din cadrul Tribunalului regional.

Articolul 50 alineatul (1) litera (b) – Autoritatea desemnată ca fiind competentă pentru obținerea informațiilor privind contul bancar

Executorul judecătoresc (*huissier de justice*).

Articolul 50 alineatul (1) litera (c) – Metodele de obținere a informațiilor privind contul bancar

Executorul judecătoresc este autorizat să consulte registrul FICOBA (registru care centralizează toate conturile bancare și asimilate deținute de o persoană fizică pe teritoriul francez).

Se aplică articolul 14 alineatul (5) literele (a) și (b): la cererea autorității responsabile cu obținerea informațiilor, băncile au obligația de a comunica dacă debitorul deține un cont deschis la acestea; această autoritate are acces la informațiile relevante în cazul în care informațiile respective sunt deținute de autorități sau administrații publice în registre sau sub altă formă.

Legislația franceză prevede deja un astfel de acces la informațiile privind conturile debitorului în cazul în care creditorul deține un titlu executoriu [articolele L. 152-1 și L.152-2 din Codul procedurilor civile de executare (*code des procédures civiles d'exécution, CPCE*)].

Registrul FICOBA (Registrul național al conturilor bancare și al conturilor similare, *Fichier national des comptes bancaires et assimilés*) a fost înființat în 1971 și este gestionat de Direcția Generală a Finanțelor Publice (*Direction Générale des Finances Publiques*). Acesta identifică toate tipurile de conturi (bancare, poștale, de economii etc.) și furnizează persoanelor autorizate informații privind conturile deținute de o persoană sau o întreprindere.

Înscirarea în acest registru are loc în momentul deschiderii unui cont. În momentul deschiderii unui cont, titularul contului este informat de instituția financiară cu privire la înregistrarea contului său în FICOBA. Declarațiile de deschidere, de închidere sau de modificare a conturilor includ următoarele informații:

numele și adresa instituției la care este deținut contul;

numărul, natura, tipul și caracteristicile contului;

data și natura operațiunii declarate (deschidere, închidere, modificare);

numele, prenumele, data și locul nașterii, adresa titularului contului, plus numărul SIRET (Sistemul de identificare al registrului întreprinderilor, *système d'identification du répertoire des établissements*) în cazul întreprinderilor profesionale unipersonale;

numele, forma juridică, numărul SIRET și adresa în cazul persoanelor juridice.

Registrul nu furnizează nicio informație cu privire la tranzacțiile efectuate în contul respectiv sau cu privire la soldul acestuia.

La primirea declarației din partea instituției bancare care a deschis, a modificat sau a închis contul, Direcția Generală a Finanțelor Publice operează înregistrarea în registru. Detaliile privind starea civilă a persoanelor sunt certificate de INSEE (Institutul Național de Statistică și Studii Economice, *Institut national de la statistique et des études économiques*), iar Direcția Generală a Finanțelor Publice certifică și actualizează datele de identificare ale persoanelor juridice utilizând sistemul SIRENE (Sistemul național de identificare și înregistrare a întreprinderilor și a sediilor acestora, *Système national d'identification et du répertoire des entreprises et de leurs établissements*).

Căutați un executor judecătoresc

Articolul 50 alineatul (1) litera (d) – Instanțele la care se poate introduce calea de atac împotriva refuzului de a emite o ordonanță asigurătorie europeană de indisponibilizare a conturilor bancare

Curtea de Apel (*Cour d'appel*)

Articolul 50 alineatul (1) litera (e) – Autoritățile desemnate ca fiind competente pentru primirea, transmiterea și notificarea sau comunicarea ordonanței asigurătorii europene de indisponibilizare a conturilor bancare și a altor documente

Executorul judecătoresc

Articolul 50 alineatul (1) litera (f) – Autoritatea competentă pentru executarea ordonanței asigurătorii europene de indisponibilizare a conturilor bancare

Executorul judecătoresc

Articolul 50 alineatul (1) litera (g) – Măsura în care conturile comune și cele ale mandatariilor pot fi indisponibilizate

În cazul unui sechestră aplicat pe un cont comun, acesta trebuie comunicat tuturor titularilor contului. În cazul în care executorul judecătoresc nu are cunoștință de identitatea și adresa titularilor contului comun, acesta solicită băncii să îi informeze cu privire la sechestră și la valoarea sumelor pretinse, astfel încât aceștia să poată, dacă este cazul, să își valorifice drepturile în ceea ce privește contul respectiv, în special să obțină ridicarea sechestrului pentru partea lor în cazul în care este vorba despre sume comune.

Atât timp cât un titular al contului comun nu este informat cu privire la măsura sechestrului asigurător, termenul pentru contestarea acestei măsuri nu începe să curgă.

Articolul R.162-9 din Codul procedurilor civile de executare prevede că, în cazul în care un cont, chiar și un cont comun, este alimentat din veniturile și salariul unuia dintre soți în cadrul unei căsnicii în care bunurile sunt deținute în comun (în *communauté des biens*) și contul respectiv face obiectul unei măsuri de sechestră asigurător pentru a garanta o datorie generată de celălalt soț, va fi imediat pusă la dispoziția soțului/soției o sumă echivalentă, la alegere, cu venitul și salariul plătit în luna precedentă aplicării sechestrului sau cu venitul și salariul mediu plătit în decursul ultimelor douăsprezece luni anterioare sechestrului.

Creditorului care a inițiat sechestrul îi revine sarcina de a identifica veniturile soțului debitor în contul pe care intenționează să îl plaseze sub sechestră. Bineînțeles, contul poate face integral obiectul sechestrului atunci când este alimentat exclusiv din veniturile soțului debitor, chiar dacă este un cont comun.

În ceea ce privește conturile de mandatar, dreptul francez nu recunoaște acest concept ca atare.

Principiul general privind dreptul de gaj general (*principe du droit de gage général*) interzice aplicarea sechestrului asigurător asupra conturilor bancare deținute în numele unui terț de către debitor și care nu i-ar aparține personal sau care i-ar fi fost încredințate acestuia.

Dacă fondurile care nu aparțin persoanei care acționează în scop profesional au fost înregistrate într-un cont special și se poate demonstra fără îndoială că acestea aparțin unor terți, atunci aceste fonduri nu pot fi indisponibilizate de către creditori, chiar dacă persoana respectivă care acționează în scop profesional este titularul de cont și singura persoană care poate solicita restituirea acestor sume. Acest lucru se aplică în cazul sumelor depuse de un notar (*notaire*) într-un cont special la Casa de Economii și Consemnațiuni (*Caisse des dépôts et consignations*) sau de un agent imobiliar sau de un director de politică imobiliară.

Articolul 50 alineatul (1) litera (h) – Normele aplicabile cuantumurilor exceptate de la înființarea unui sechestr

În dreptul francez coexistă două mecanisme care servesc aceluiași scop, dar funcționează într-un mod diferit: soldul bancar insesizabil (*solde bancaire insaisissable*) – care, în mod automat, este exceptat de la aplicarea unui sechestr, precum și transferul de insesizabilitate (*report d'insaisissabilité*) – care presupune o cerere din partea debitorului și dovada că un cont este alimentat din creanțe insesizabile.

1) Soldul bancar insesizabil

În temeiul articolului L.162-2 din Codul procedurilor civile de executare, terțul poprit pune la dispoziția debitorului (persoană fizică), în limita soldului creditor al contului sau al conturilor în ziua aplicării sechestrului, o sumă pentru întreținere egală cu suma forfetară, pentru un beneficiar unic, menționată la articolul L. 262-2 din Codul familiei și al acțiunii sociale (*Code de l'action sociale et des familles*) [valoarea venitului de solidaritate activă (*revenu de solidarité active, RSA socle*) = 524,68 EUR, în temeiul Decretului 2016-538 din 27 aprilie 2016].

Articolul R.162-2 din Cod prevede că nu este necesară nicio cerere din partea debitorului pentru punerea în aplicare a acestui mecanism: banca informează imediat debitorul că i-a fost pusă la dispoziție suma scutită de indisponibilizare. În cazul în care există mai multe conturi, toate soldurile creditoare sunt luate în considerare atunci când se pun la dispoziție fonduri, iar suma este dedusă în mod prioritar din conturile curente. De asemenea, banca notifică executorului judecătoresc, fără întârziere, suma pusă la dispoziția debitorului și contul sau conturile prin care sunt puse la dispoziție fondurile. În cazul indisponibilizării conturilor deschise la bănci diferite, executorul judecătoresc identifică terțul (terții) poprit (popriți) care trebuie să pună la dispoziție venitul de solidaritate activă și stabilește modalitățile de punere la dispoziție a acestor sume.

În conformitate cu articolul R. 162-3 din Cod, această sumă este menținută la dispoziția debitorului pentru o perioadă de o lună de la data indisponibilizării.

(2) Transferul de insesizabilitate

O astfel de cerere din partea debitorului are sens numai în cazul în care sumele insesizabile depășesc valoarea soldului bancar insesizabil.

În temeiul articolului L.112-4 din Codul procedurilor civile de executare, creanțele insesizabile care sunt plătite într-un cont rămân insesizabile. Articolul R. 112-5 din același Cod prevede că, în cazul în care un cont este creditat cu valoarea unei creanțe insesizabile total sau parțial, insesizabilitatea se transferă soldului contului, până la suma corespunzătoare.

Articolul R.162-4 din același Cod stipulează că „în cazul în care sumele insesizabile provin din creanțe regulate, cum ar fi remunerația pentru muncă, pensia pentru limită de vârstă, sumele plătite cu titlu de alocații familiale sau indemnizații de șomaj, titularul contului poate solicita, pe baza dovezii de origine a sumelor, punerea imediată la dispoziție a acestora, după deducerea tranzațiilor care au fost debitate din cont de la ultima plată a creanței insesizabile.” Sunt vizate două tipuri de sume: prestațiile insesizabile în totalitate, cum ar fi venitul de solidaritate activă, și veniturile sesizabile în limitele și sub rezerva normelor care reglementează punerea sub sechestr a remunerațiilor prevăzute în Codul muncii (*Code du travail*). Curtea de Casație (*Cour de cassation*) consideră că insesizabilitatea se referă la toate fondurile acumulate în contul bancar, și nu doar la ultima plată efectuată [Curtea de Casație (a doua Secție Civilă), 11 mai 2000, nr. 98.11-696]. Din punct de vedere practic, această normă este dificil de pus în aplicare atunci când contul este alimentat, de asemenea, cu sume sesizabile total sau parțial.

La determinarea valorii transferului de insesizabilitate, operațiunile de regularizare efectuate în termen de 15 zile de la aplicarea sechestrului nu sunt luate în considerare [articolul R. 162-4 alineatul (2) din Codul procedurilor civile de executare].

Debitorul poate solicita, în orice moment, ca sumele insesizabile să fie puse la dispoziție, chiar înainte de expirarea termenului de regularizare de 15 zile; sumele îi sunt transferate imediat. Creditorul este informat cu privire la punerea la dispoziție a fondurilor doar în momentul în care acesta depune, dacă este cazul, o cerere de plată: acesta are apoi la dispoziție 15 zile pentru a contesta suma pusă la dispoziția debitorului și tranzația efectuată în cont (articolul R. 162-4 din Codul procedurilor civile de executare, ultima teză).

În ceea ce privește sumele insesizabile provenite din creanțe unice (*créances instantanées*), articolul R.162-5 din Codul procedurilor civile de executare prevede că, pe baza dovezii de origine a fondurilor, debitorul poate solicita ca acestea să fie puse la dispoziția sa, cu deducerea sumelor debitate din cont din ziua în care a fost înregistrată creanța. Exemple de astfel de fonduri sunt plățile retroactive ale unor salarii (*rappel de salaires*) sau ajutoarele de deces (*capital-décès*) [insesizabile în temeiul articolului L.361-5 din Codul securității sociale (*Code de la sécurité sociale*)]. Aceste sume nu sunt puse la dispoziție decât după expirarea termenului de 15 de zile prevăzut la articolul L.162-1 din Codul procedurilor civile de executare pentru regularizarea tranzațiilor în curs. Persoana împotriva căreia a fost aplicat sechestrul poate cere în orice moment judecătorului competent în materie de executare să pună la dispoziție în mod anticipat sumele reținute, cu condiția să facă dovada că acestea sunt insesizabile. În astfel de cazuri, creditorul este audiat sau citat.

Articolul 50 alineatul (1) litera (i) – Taxele, dacă sunt percepute de bănci, pentru punerea în aplicare a ordonanțelor naționale echivalente sau pentru furnizarea de informații privind contul bancar, precum și informații referitoare la partea căreia îi revine obligația de a plăti taxele respective

Legislația franceză nu conține dispoziții specifice privind reglementarea taxelor pentru executarea ordonanțelor asigurătorii. Cu toate acestea, Codul monetar și financiar (*Code monétaire et financier*) prevede că, în ceea ce privește comisiunile pentru poprire asupra unui terț, percepute debitorului titular al contului care face obiectul popririi, acestea trebuie să fie indicate în lista tarifelor pe care instituțiile de credit trebuie să o pună la dispoziția clienților (articolul D. 312-1-1).

În plus, aceste comisioane fac obiectul unei informări prealabile gratuite a clientului (articolul R. 312-1-2) în conformitate cu articolul L. 312-1-5, care prevede că aceste informații trebuie furnizate sub forma unui extras de cont și că trebuie să treacă o perioadă de 14 zile de la data extrasului de cont înainte ca sumele să fie debitate. Comisiunile percepute debitorului titular al contului de către bănci par să fie stabilite în mod liber de fiecare bancă și variază între 80 EUR și aproximativ 150 EUR.

Comisiunile pentru furnizarea de informații privind conturile, eventual facturate de bancă executorului judecătoresc însărcinat cu executarea măsurii, vor fi incluse în costurile care urmează să fie suportate, în principiu, de către debitor (a se vedea răspunsul anterior).

De exemplu, cuantumul comisiunilor percepute de băncile franceze variază între 78 EUR și 111 EUR.

Articolul 50 alineatul (1) litera (j) – Baremul taxelor sau alt set de norme de stabilire a taxelor percepute de orice autoritate sau alt organism implicat în prelucrarea sau în executarea ordonanței asigurătorii

Executorii judecătorești percep comisioane pentru executarea ordonanțelor asigurătorii în baza grilei existente la nivel național. Aceasta poate fi rezumată după cum urmează: costul total al procedurii [inclusiv conversia ordonanței asigurătorii în ordonanță de poprire asupra unui terț (*saisie-attribution*)] variază între 166,19 EUR și 397,88 EUR, în funcție de valoarea creanței în cauză.

În plus, actul de aplicare a unui sechestrul asigurător asupra creanțelor face parte din etapele menționate la articolul A 444-16 din Codul (*Code de commerce*) și, prin urmare, implică o taxă administrativă (*droit d'engagement de poursuites*). Nivelul acestei taxe este prevăzut la articolul A 444-15 din Cod. În cazul în care valoarea creanței este mai mică sau egală cu 76 EUR, taxa este stabilită la 4,29 EUR, iar peste pragul de 76 EUR taxa este proporțională cu valoarea creanței, în limita unui plafon de 268,13 EUR, în conformitate cu următorul tabel:

TRANȘE ALE BAZEI DE CALCUL (valoarea creanței)	RATA APLICABILĂ
între 0 EUR și 304 EUR	5,64%
între 305 EUR și 912 EUR	2,82 %
între 913 EUR și 3 040 EUR	1,41 %
peste 3 040 EUR	0,28 %

Taxa administrativă poate fi percepută doar o singură dată în cadrul recuperării aceleiași datorii.

Aceasta este suportată de către debitor în cazul în care debitorul este responsabil pentru costul măsurii în legătură cu care este percepută și de către creditor în toate celelalte cazuri.

Aceasta se achită executorului judecătoresc, indiferent de rezultatul procedurii de recuperare.

În funcție de faptul dacă costul măsurii este suportat de debitor sau de creditor, acesta este compensat cu contravaloarea prevăzută la articolul A 444-31 sau la articolul A.444-32.

În sfârșit, toate cererile depuse în temeiul articolelor L.152-1 și L.152-2 din Codul procedurilor civile de executare sunt tarifate la 21,45 EUR fără taxe [a se vedea articolul A.444-43 din Codul comercial (*Code de commerce*), Măsura nr. 151]. Acestea se referă la căutățile efectuate în colaborare cu autoritățile naționale, regionale, departamentale și municipale, cu întreprinderile autorizate sau care funcționează sub controlul autorităților naționale, regionale, departamentale și municipale, cu organismele publice sau cu organismele controlate de autoritatea administrativă sau cu organismele abilitate prin lege să dețină conturi de depozit. Acest tarif se aplică pentru consultarea FICOBA.

Articolul 50 alineatul (1) litera (k) – Ordinea de prioritate, dacă este cazul, a ordonanțelor naționale echivalente

Sechestrul asigurător nu este suficient pentru a împiedica creanțele concurente, însă primul creditor care inițiază sechestrul dobândește un drept de preempțiune. Faptul că o creanță a fost indisponibilizată nu împiedică un alt creditor să inițieze o altă măsură de executare, însă măsura respectivă va produce efecte doar dacă prima măsură nu va fi convertită într-o măsură finală de executare. 6

În temeiul articolului L.523-1 din Codul procedurilor civile de executare, în cazul în care sechestrul asigurător se referă la o creanță care are drept obiect o sumă de bani, acesta produce efectele unei consemnațiuni în conformitate cu articolul 2350 din Codul civil, și anume sumele sunt alocate și poartă un drept de preempțiune în sensul articolului 2333 din Codul civil referitor la gaj (*gage*). Sechestrul asigurător conferă, prin urmare, persoanei care inițiază măsura sechestrului „privilegiul” unui creditor care garantează prin gaj (cu alte cuvinte, dreptul de a fi plătit cu prioritate față de alți creditori). Prin urmare, creditorul care inițiază măsura sechestrului nu trebuie să se teamă de creanțele concurente ale creditorilor chirografari (și anume, fără garanții speciale) sau de creditorii de rang inferior. În schimb, acesta nu are prioritate față de creditorii care dețin un drept de preempțiune superior, de exemplu „superprivilegiul” angajaților, privilegiul costurilor juridice sau privilegiile generale ale Trezoreriei).

În cazul în care sunt dispuse mai multe sechestrul asigurătorii în aceeași zi, sumele supuse sechestrului sunt distribuite în mod proporțional, fără a fi necesară luarea în considerare a eventualelor privilegii (avizul Curții de Casație, 24 mai 1996, nr. 09-60.004).

Articolul 50 alineatul (1) litera (l) – Instanțele sau autoritatea de executare competente pentru acordarea unei căi de atac

Instanța competentă să revoce ordonanța asigurătorie, să decidă limitarea sau încetarea executării ordonanței asigurătorii și să decidă dacă executarea ordonanței asigurătorii este contrară ordinii publice și dacă aceasta trebuie să înceteze din acest motiv este instanța de executare din cadrul Tribunalului regional.

Articolul 50 alineatul (1) litera (m) – Instanțele la care trebuie introdusă o cale de atac și termenul, dacă este prevăzut, pentru introducerea căii de atac

Instanța competentă pentru a soluționa căile de atac împotriva deciziilor luate în temeiul articolelor 33, 34 sau 35 este Curtea de Apel. Termenul pentru introducerea căilor de atac este de 15 zile. Termenul începe să curgă din ziua în care se semnează confirmarea de primire a scrisorii recomandate care conține decizia judecătorului competent în materie de executare și care este transmisă părților de către grefier.

În cazul în care confirmarea de primire nu este semnată, decizia judecătorului competent în materie de executare trebuie să fie notificată sau comunicată de un executor judecătoresc, la inițiativa părților, iar termenul începe să curgă de la data notificării sau comunicării deciziei.

Articolul 50 alineatul (1) litera (n) – Taxele judiciare

Nu există taxe pentru depunerea unei cereri de emitere a unei ordonanțe asigurătorii sau pentru introducerea unei căi de atac.

Articolul L.512-2 din Codul procedurilor civile de executare prevede că cheltuielile ocazionate de măsura asigurătorie sunt suportate de debitor, cu excepția cazului în care judecătorul decide altfel la încheierea procedurii. Judecătorul trebuie să întocmească o listă a elementelor care trebuie incluse în costurile datorate și să stabilească răspunderea pentru acestea.

Articolul menționat prevede, de asemenea, că, în cazul în care judecătorul dispune ridicarea sechestrului, creditorul poate fi obligat să repare prejudiciul cauzat de măsura asigurătorie. Jurisprudența nu impune constatarea unei culpe pentru punerea în aplicare a obligației de reparare a prejudiciului [Curtea de Casație, (a doua Secție Civilă), 29 ianuarie 2004, nr. 01-17.161 și 7 iunie 2006, nr. 05-18.038].

Articolul 50 alineatul (1) litera (o) – Limbile acceptate pentru traducerea documentelor

Doar documentele în limba franceză vor fi acceptate.

Ultima actualizare: 01/06/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.